Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Sant Miquel de Fonogedell

Casserres

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Fonogedell, entre Cal Blasi i Cal Cirera
Emplaçament	Pel camí de Cardona fins arribar a Can Camandai on cal trencar en direcció sud
Alçada:	604

Coordenades:

Latitud:	41.98932
Longitud:	1.81478
UTM Est (X):	401826
UTM Nord (Y):	4649270

Classificació

Número de fitxa	08049 - 8
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Romànic Modern Contemporani Neoclàssic
Segle	XII- XVIII
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Necessita intervencions de manteniment
Protecció	Legal
Observacions protecció:	BCIL (NN.SS text refós DOGC 4846 de 21/03/2007)
Número inventari	Sí, IPA 3159
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada
Titular:	08048A01100008
Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dg., 01/04/2012 - 02:00

Descripció

Església romànica d'una sola nau de planta rectangular rematada a la capçalera per un absis semicircular amb coberta de lloses de quart d'esfera. La nau està orientada a llevant, la coberta està feta amb volta de canó i teules àrabs.
L'absís, mancat d'ornamentacions i construït amb grans carreus de pedra treballada, disposats en filades a trencajunt, és l'única part original del romànic. Una finestra de mig punt s'obre al centre. La resta de murs molt possiblement siguin posteriors. El mur de migdia presenta una porta amb arcs adovellats i una finestra, tapiades. Al davant hi ha els murs de l'antic cementiri.
A la façana de ponent es va obrir l'actual porta, d'arc de mig punt, fet amb grans dovelles. Està coronada per un campanar d'espadanya o cadireta d'una obertura i, al davant, hi ha un porxo de planta rectangular amb la coberta de teules àrabs a dues aigües i el sòl enllosat amb tova.
A la banda de tramuntana, l'any 1792, s'hi afegí una sagristia.
L'interior de l'església, a excepció de l'abusis, età enguixat. A l'arrencada de la volta hi ha una cornisa de guix d'estil neoclàssic.

Observacions:

L'ermita i l'entorn estan classificats com a jaciment arqueològic pel Departament de Cultura de la Generalitat.
També es coneix amb el nom de ermita de Sant Blai.

Història

La primera notícia documental de l'església consta de l'any 1033, quan el bisbe Ermengol d'Urgell confirmà els delmes i primícies i la sufragània de Sant Miquel de Fonogedell, a l'església parroquial de Sant Pau de Casserres.
Possiblement la influència del monestir de Sant Serni de Tavèrnoles i a causa del desig d'expansió d'aquest en aquesta zona, Sant Miquel passà a formar part dels seus dominis, conjuntament amb la veïna església de Sant Pere, que fou convertida en priorat. En l'acta de consagració de l'església del monestir de Tavèrnoles (any 1040) s'esmenta com a possessió, juntament amb els delmes, primícies, oblacions, servituds, cementiri i totes les pertinences.
L'església de Sant Miquel, deuria ser el nucli d'una petita comunitat d'origen més antic; l'any 1093, la vila de Fonogedell es documenta com un dels límits d'un alou que el vescomte Bernat va vendre (ipsa vila de Fonolegel), al terme de Puig-reig.

Bibliografia

AAVV (1983). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Barcelona.
AA.VV. (1985). Catalunya Romànica. Vol. XII El Berguedà. Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona, pàgs. 152-166.
AA.VV. (1994) Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Volum 9. Bages, Berguedà i Solsonès. Ed. Enciclopèdia Catalana. Barcelona. Pàgs. 251 a 254.
BARAUT, Cebrià (1978). "Les actes de consagracions d'esglésies del bisbat d'Urgell (segles IX-XII)"; dins Urgellia, vol. I, La Seu d'Urgell, apèndix 21, pàg. 118.

CARABASSA, LL.; GALLO, C.; SERRA, R.; SIERRA, A.; TOSAS, T. (1994). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà. Vol. 5. Ed. Direcció General del Patrimoni Cultural. Generalitat de Catalunya. Pàgs. 53 a 57.
MIRET i SANS, Joaquim (1910). Les cases de Templers i Hospitalers a Catalunya. Barcelona, pàg. 171, nota 4.
SERRA, Rosa (1995). El dimoni en la pintura mural de l'últim romànic berguedà; dins la revista l'Erol, núm. 48, pàgs. 24 - 28.
SERRA, R.; BERNADICH, A.; ROTA, M. (1991). Guia d'Art del Berguedà. El patrimoni arquitectònic i artístic a la comarca. Ed. Consell Comarcal del Berguedà i Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà. Pàgs.75 a 79.
VIGUÉ, Jordi i BASTARDES, Albert (1978). El Berguedà, monuments de la Catalunya romànica I. Artestudi Edicions. Barcelona, pàgs. 74.

